

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Égész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
 Egyes számok kaphatók: a dohánytözsékben.

1802. szeptember 19.

Magyarország ünnepeit ül. Az 1848-ki nemzeti átalakulás legnagyobb vezéralakjának, *Kossuth* Lajosnak emlékezetét ünnepli a főváros, vele az egész ország, a paloták és kunyhók, a főurak s a föld egyszerű népe egyaránt.

Nagy lángelme és a hazának tett nagy szolgálatok alkotója a kezét annak a képnek, mely *Kossuth* Lajos életét és pályafutását tárja eléünk. Vannak azonban ennek a képnek oly részletei is, melyeket fátyol borít s ezek a fátyolt csak félig szabad fellebbentünk.

Kossuth sikereiben gazdag, meghiusult reményekben bővelkedő pályafutásának két része van. Az egyikben előtűnik áll a nemzetet vezető államférfi, a varázsajku szónok, az alkotmányos ujjaszületés csarnokát építő, merész törekvésű művész, a népjogok lángelkű kivívója, a megtámadott szabadság tüzes, oroszlanlelkű védelmezője, kinek csodás, varázsos szavára százezrek sorakoznak, örömmel rohannak a halálba, hogy hulló vérük pirosra fesse az édes hazai föld fekete rögét, annak a hazának földjét, melynek önállóságát, ősi függetlenségét rabigába

akarta görnyeszteni, meg akarta semmisíteni a reakció föltámadt sötét szelleme.

Pályafutásának második részében ott látjuk a szenvedelmek hevétől elragadott népvézért, a ki lánggal lobogó gyűlölettel gázol keresztül a nemzet történetével századokon által egybefont intézményeken, látjuk a vezért, a kinek szava mindenható a hazában, a ki előtt elnémul minden vélemény s a ki ízában égő szendélylyel vezeti a haza védelmére emelt karokat a dynasztia trónjának összerombolására, melynek élete 300 esztendőn keresztül egybeforrott történetével Majd ott látjuk az emlékeinek élő, meghiusult reményein kesergő, önmagába visszavonult embert, a ki nem akar kibékülni az ország törvényes királyával és nem tud meghajolni a nemzet akarata előtt.

Ez a való igazság. *Kossuth* Lajos képenek rajzából ezek a vonások nem hiányozhatnak. Ha hiányoznának, a kép nem volna hű, ámitás volna, tagadása a történelemnek, csonka, téves bemutatása egy világtörténelmi nagy ember jellemének és belső lelki világának.

Amde a nemzet nem akarta látni *Kossuth* Lajos képen az árnyalatnak ezen vonásait. Jól tette. Olyan forró honszeretet,

mint a minőtől *Kossuth* lelke égett, még hibáiban, tévedéseiben is megtartja azokat a sajátságokat, a melyek azt tiszteltté, nagygyá teszik. Olyan fényes érdemek, mint a minőtől *Kossuth* Lajos pályája tündökölni, nem homályosodhatnak el, nem vesztetik el a nemzet lelkére gyakorolható erejük varázsát, még ha borút von is föléjük az emberi szenvedélyek fellege. A nemzet ezt érzi, érezte mindig, azért készséggel adott nagy és előkelő helyet kegyeletének érzései között *Kossuth* Lajos emlékének. És a mikor ennek a nemzetnek nagy fiáról, igazi történelmi nagy alakjairól lesz szó, a kiktől a haza lángoló szerelmét kell megtanulnunk, a kiknek példájával nagy tettekre kell lelkesíteni a haza gyermekeit, akkor *Kossuth* Lajos fényes alakjának örömteljes szemlélésétől nem fordíthatja el ez a nemzet szemeit.

És épen ez a kegyeletes hódolat, a nagy ember hervadhatlan érdemeinek ez az általános elismerése ösztönöz arra, hogy a *Kossuth* pályafutásából kialakulóképet fátyollal takarjuk be. Ne lehessen látni e képen semmit, a mi vagy a király iránti hűség, vagy a *Kossuth* Lajos iránti kegyelet érzelmét zavarhatná. Azért bármikor, midőn e nemzet *Kossuth*ot ünnepelte, az

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Kossuth Lajos ifjúsága.

Meglesni a rügyet, mikor kipattan, nedvet ereszt, aztán duzzad, fejlődik: kedves és érdekes foglalkozás; de izgatóbb megfigyelni, amikor belőle már hatalmas fa lesz, virágot és gyümölcsöt termő, hűvös árnyékot vető, fürgeteggel viaskodó, aztán hordó lesz belőle, amelyben Tokajnak vérthevítő lángborát őrzik, vagy írósztal, amelyben halálos ítéletet vagy szívet megolvasztó dalokat írnak, vagy szöszék, amelyen a lelkek pástorának szava zendül föl.

Kossuth Lajos gyermek- és ifjkorának története igen érdekes és tanulságos lehet. Nagy lelkének megismeréséhez szükséges is; de a nagyrakészülődés ifju történetkét értékben mennyire felülmulja az alkotó kor históriája. *Kossuth* ifjúsága azonban még nincs föltárva. A történetírás nem buzgólkodott azon, hogy Zemplént végigjárva, fölkeresse azokat a még látható apró nyomokat, melyek a *Kossuth* Lajos gyermekkorára és ifjúságára vonatkoznak. Ma még található Zemplében néhány urasszony és úr, a kik az ifju *Kossuth*nak sok jellemző dolgára emlékeznek s látták annak a fenséges léleknek kibontakozását s első repteléseit, aki aztán bámulatba ejtő szárnyalással röppent föl a csillagokig, s ragyogásával káprázatba ejtette és tüzével fölmelegítette az emberiséget. Ma még néhány forrás nyitva van a *Kossuth* ifjúságának megismeréséhez, holnap talán egy fagyos jellehet s a *Kossuth* ifjúságának közvetlen tanúi a ujhelyi temető cipruslombjai alá kerülnek. Különös és meg-

ütő, hogy a *Kossuth* ifjúsága történeti adatainak összegyűjtésével maga a *Kossuth*-család sem buzgólkodik, pedig él ma is Zemplében a *Kossuth*-had. Nem ismerek senkit, a ki e nyomokat keresve, átkutatna volna akár a zempléni megyei levéltárt, akár a derék promontreiek, a selymes barátok leleszi országos levéltárát.

Ezt a kis zsörtölődést bocsássák meg nekem, a ki vá-megyém e nagy lelke ifju száryalásának emlékei után kutattam és fájdalommal vallom be, a remélt kincseket nem találtam meg. Zemplében van egy érdemes történeti folyóirat. Szinte páratlan vállalat a monografia-írás terén. A neve: Adalékok Zemplén vármegye történetéhez. Ez bizonyosan buzgólkodni fog az emlékek összegyűjtésével s valamikor a *Kossuth*-múzeum is elkészül vagy a zempléni nagyok emléktérme, mert voltak nagyjai bőven: a Homonnai Drugethek, a Rákóczyak, a Kazinczyak, *Kossuth*, Sennyey, Andrassy.

Az udvardi *Kossuth* nem a felvidékről szakadt Zemplébe. Kemény csontu és kemény akaratu nemzetség volt. Legényifjai szálerősek és leányai bájosak. A mádi bálokon a pántlikás *Kossuth*-leányokért sok nemes legény cifrára ki-formázott fokosa zuhant egy-egy koponyára és a zajos megjelenésű, sarkantyút pengető *Kossuth*-fiúk sok nemesi kurján okoztak szivszorongást. A múlt század elején élő *Kossuth*ok átörökölték a XVI—XVIII. század magyarjainak egy nagy tulajdonságát: a magukéhoz való ragaszkodást, a jussuknak követelését. Mennyit ácsánkodtunk és mennyit gúnyolódunk a szakadtig pörölő magyarokon. Most már megilletődéssel emléksztünk rájuk, akiknek szívós, dacos, elszánt s töretetetlen pörölő kedve és képessége nélkül

nem maradtak volna föl azok a magyar családok, akik a nehéz időben tudtak önfeleldozók, lélekzetfogyásig harcolók, bosszualók s a szenvedésben is dacolók lenni — a közért, az alkotmányért.

Zemplében a *Kossuth*ok elsőrendű pörölő specicsenek voltak. Már 1820-tól kedve a levéltár névmutató könyvében külön lapot kellett tartani tisztán azoknak a *Kossuth*oknak bejegyzésére, a kik pört indítottak más nemes emberek ellen. E pörök közt, a melyeknek fakult iratait forgattam, a legtöbb olyan, amelyet a *Kossuth*ok néhány elszántott barázdáért indítottak. Nem engedtek a magukéból egy talpalattnyit sem. Nagyszámuak azok a pörök, a melyeket mások indítottak a *Kossuth*ok hatalmaskodása miatt. Ez utóbbiakban nem ritka a *Kossuth*ok ellen kért megyei brakhium. Lélektanilag is érdekes, hogy e pörök egyikében sem találtam békés megoldást. A *Kossuth*ok harcoltak a győzelemig vagy a leverettségig, de a fegyvert nem tették le soha.

Ennek a fáradhatatlan és energikus fajtának a dulakodásai és pörlései, jussért való harcolásai voltak az első benyomások a gyermek *Kossuth*ra. Talán még az altató dalba is, amikor szép fejét álmosan lehajta édesanyja ölébe, a *Kossuth*ok elszánt pörlésének a hangja vegyült bele. Valószínű, hogy ügyvédnek is azért nevelték, hogy a család jussait kikeresse és megvédje.

Mint gyermek: kora fejlődésű, sugár növésű, hullámos haju, kékszemű, sarkantyus leányke a sátoraljuhelyi piaristák keze alá került. Török Pál, egy öreg nemes (talán husz éve, hogy meghalt), beszélte, hogy náluk lakott a kis *Kossuth* parvista vagy principista korában, sőt azután is megegyeszer.

előtérbe állított képről csak félig lebben-tette fel a fátyolt.

Tudjuk nagyon jól, hogy vannak egyesek, a kik ebből az ünnepből politikai ünnepet kívánnak kovácsolni. Azonban a multnak tisztelete ne hasson zavarólag a jelenre. Az az odaadó mélységes kegyelet, melylyel a nemzet nagy fia iránt viselkedik, nem engedheti meg a disszonáns hangokat. Legyen ez az ünnep az igazi tiszta nemzeti kegyelet ünnepe. Ne gyűjtson ma senki a szív lelkesedéséből fátylát, hogy azzal mások arcába füstöt keressen. Csoportosuljon e napon minden irányzat, minden párt a nagy férfi emléke köré. A kegyelet áldozatos ünnepén feledjünk el mi katolikusok is azt, hogy velünk katolikusokkal szemben nem tudott oly méltányos lenni, mint a hálátlan ráccokkal szemben volt, a kiknek autonómiát adott.

Ha politikai irányát és felfogását nem fogadja és nem fogadhatja el is mindenki, de érdemeinek tiszteletében, emlékének magasztalásában egyesülhet és egyesüljön is a hazának minden hű fia. Övezzé ma fényvel minden magyar Kossuth Lajos emlékét, a mint fényvel övezzik Széchenyinknek, a legnagyobb magyarnak s Deákunk, a haza bölcsének nevét. Melegedjék fel szívünk a multnak lángja és fénye mellett. Tanuljunk ne frázisokat, ne hangzatos, üres jelszavakat, a melyek visszhangot nem, csak ellenszenvet keltenek. Tanuljunk szeretni a hazát, érette lángolni, érette dolgozni és áldozatot hozni. A hazának égető szüksége van nemes, nagy példákra s kész lelkesedésre, a mely azokon felbuzdulni tud, hogy tett kéljen a lelkesedés nyomában.

Tehát ünnepeljünk!

A házacska a klastrom tőzsomszédságában talán most is áll, amelynek udvarán a „diák” az eperfa mögéült s keresett magánosságában olvasgattott. A zajló közelet embere gyermekkorában imádta a magányt, mint Petőfi Sándor, s a Rongyva folyócska partján a fűzfák közt vont meg magát. Amikor nem olvasott, halgatta a vizimalom forgó kerekéről lepergő viz zuhogását. Domszthénesz is szerette hallgatni az áradó, hullámzó vizek zúgását. Vizlocogás, lombsuttogás, bogárzúmmogás meg madárdalolás közt készítette magát előre a nagy jövődöre, a melyre elhivatott. Olykor éleshangú paskolást és reszelő sercegést hallott. Szorgalmas timárok készítették a bányá-meg a birkabőrt. Egy öreg timár: Bércsi György beszélt:

— Egyszer a békateknyósnél mi, timárinások, fűrődni akartunk. A diákok megrohantak és elverték bennünket. Nekem kifcamodott a lábam s elestem. Három diák is nekem esett. Agybafőbe vernek, ha valaki közbe nem ugrik. — Szégyeljétek magokat, — kiáltotta. A szeme szikrázott. Micsoda szeme volt. Ez a diák volt Kossuth úrfi. Csináltam is neki rámás-csimának olyan fájin bőrt, hogy a királynak se volt olyan a lábán.

A szemének búbjós szépségét emlegették sokan. Az öreg Török Pál különösen a slingelt, himzett ingeire emlékezett. Olyan szép, tiszta, himes inge nem volt egy diáknak se. Mikor fel-nót sugármagásra és visszakerült Sátoralja-Uj-helybe, törekenynek látszott. Legénykedni nem szeretett, a lányos háztól húzódozott. Csöndes alkonyatokon halk rezdüléssel fölhangzott a furulyája. Az volt neki a mulatsága, másnak a gyönyörűsége.

Ügyvéddé 1824-ben lett. Ez év márciusá-

A Kossuth-ünnep.

A holnapi Kossuth-ünnep kedvező idő esetén előreláthatólag impozáns lesz. A felvonuláson ezekre menő közönség vesz részt, este pedig a fellobogozott város fényárban uszik.

Mint már jeleztük, a menet pont 4 órakor indul a vásártérről s a Nádor-, Kossuth-, Budai- és Apáca-utcákon át a Polgári Lövöldébe vonul, a hol nyomban kezdetét veszi az ünnepély a következő műsorral:

- „Hymnus” Erkel Ferentől, énekli a helybeli egyesült dalárda.
- „Kossuth” Móra Istvántól, szavalja Hedrik József.
- „Kossuth Hymnus” Pap Zoltántól, énekli a helybeli egyesült dalárda.
- „Ünnepi beszéd” tartja Kenessey Gyula.
- „Tavaszi elműt” Lányi Ernőtől, énekli a helybeli egyesült dalárda.
- „Hazánk” Pécófi Sándortól, szavalja Jakab Ferenc.
- „Szózat” Egressy B.-től, énekli a helybeli egyesült dalárda.

Ismételen ez uton is felkéri a rendező bizottság Székesfehérvár szab. kir. város polgárságát, hogy f. évi szeptember 19-ikén már a kora reggeli órákban házaikat lobogózzák fel, a világitást pedig az egyöntetűség tekintetéből is este pont 7 órakor megkezdeni s egész 9 óráig kivilágítani, d. u. fél 4 órakor rendezendő díszmenetben pedig résztvenni sziveskedjenek.

Mint halljuk, az állami hivatalokban az esti kivilágítás elmarad, mert erre utasítást nem kaptak, a kivilágítási költséget pedig senki sem fedezi. E körülményre való tekintettel óva intjük a közönséget, kiki a saját hatáskörében hasson oda, hogy éretlen gyerkőcök, tanoncok az ilyen alkalmakkor gyakran előforduló ablakbeveréstől s egyéb botrányoktól tartózkodjanak. A rendőrség közbelépését tenné ez szükségessé, egyébként is az ünnep tekintélyes méltóságának lenne rovására.

ban tartott megyegyűlés jegyzőkönyvében arról e följegyzést találtam:

„Ez mai gyűlésen kihirdetődött Vitéz Kossuth Lajosnak prókatori diplomája.”

Három-négy éven keresztül aztán alig találtam a mutatókban a nevére, pedig ezekben mondta el első feltűnést kellett beszédelte.

— Olyan volt a hangja, fiam, — beszélt a nagyapám, — mint mikor rütnék a rézüstre: zendült.

Ebben az időben már sűrűn megfordult az emberek közt. Közel Ujhelyhez, Horváth táblabírónak házában, ahol mindig bőven voltak a látogatók s konvencióért muzsikált a házi cigány, gyakran ült és dikciózott a fehér asztalnál. Leleke telve volt a klasszikus és hellén világ poézisának emlékeivel.

Horváth táblabíró, ez a tipikus magyar úr, nem ütődött meg azon, amikor a vendégei így szólaltak: Az a Kossuth az országháborítás hatalmát hordja szívében, sok baja lesz még vele a vármegyének. Az asztalnál, vagy kűnn a körtefák alatt üldögélt a francia gouvernante is, a ki a nagy forradalom pusztításának romjai alól menekült Magyarországra. Kossuth szeretett vele évdőni s e közben a francia helyes kiejtést elsajátította. A leány, az ősz kisasszony, valahányszor a Kossuth kocsija befordult az ujlaki kuriára, háromszor keresztet vetett magára s reszkető ajakkal sottogta:

— Itt jön Robespierre!

— Verböczi! kisasszony, — így javította ki Horváth.

Komechey Jené.

Liberális jezsuiták.

A mi egyesületesliberalisaink, újságírók és olvasók egyaránt, tudvalevőleg nagyon szeretik a jezsuitákat, a jezsuitizmust emlegetni, értvén alatta, illetőleg alattuk gonosz lelkűt, minden ármányosságra kész, képmutató farizeusokat, kik — szerintük — nem volnának mások, mint a küzdő Egyház kiváló testületének, a Jézus társaságának tagjai.

Mi tudjuk, hogy ez utóbbiak kivétel nélkül derék, becületes, egyházukért tenni, harcolni, szenvedni kész papiemberek. Hogy milyeneknek kellene ezeknek lenniök, hogy a mi liberális zsidaink és nem zsidaink felfogása szerinti jezsuiták legyenek, azt megmutatják öök maguk, bemutatván a *liberális jezsuitát* önmagukban.

Ha becületes olvasóink kíváncsiak erre a szépséges mákvirágra, olvassák el a mi liberális lapjaink vasárnapi vezető cikkjeit. Csaknem kivétel nélkül dicsöitök a kassai püspök *Bubics Zsigmond* jeles körlevélét, melyben az dicséretes őszinteséggel sikra száll a magyarság érdekeiért, a magyar nyelv jogaiért.

Azt kérdik t. olvasóink, hol van itt a liberális jezsuita, a képmutató, a farizeus lelkűlet?

Abban a körülményben, hogy *Bubics püspök épén az ellen a pánszláv Kollár ellen harcol a maga körlevélben, akit a Bubicsot most égis magasztaló liberális had a mult választás alkalmával Nagyszombatban teljes erejéből támogatott és mandátumhoz segített a néppárti becületes, magyar érzelmi jelöltjével szemben. Tette pedig ezt azért, mert ő az ördöggel is szövetség, neki a pánszláv is előbbre való egy néppártinál, mert ez utóbbi keresztény.*

Ez a liberális jezsuitizmus!

Spectator.

ÜJDONSÁGOK.

— **A megyés püspök bérmautja.** Dr. Városov Gyula megyés püspök e hó 15-én folytatta bérmautját. Dunapentele község lakossága már óhajtvá várta főpásztorát. A rácalmási kiserő bandériuma a határ szélén találkozott a penteleiek üdvözlő seregével, kiknek élén Lukáts László földbirtokos egy mélyen átérzett, nagyhatású beszéddel köszöntötte a főpásztorát, a ki meghatva mondott köszönetet a szép fogadásért. A bandérium tagjaitól körülveve vonult a menet a pompás diadalkapun keresztül a községbe, melynek aprajánagyja talpon volt s valóságos virágosóval borította el a jóságos atya kocsiját. A plebánián kedves meglepetés várta a püspököt. Lukáts Sárika, Lukáts földbirtokos kedves leánykája szeretetreméltó szavakkal üdvözlötte Ö Máltóságát, fölkerlte, hogy részesítse a Szentlélek áldását várókat a bérmálás szentségében, s egyben pompás csokrot nyújtott át megyénk főpásztorának. Röviddel ezután megkezdődött a szt.-mise, majd a szent beszéd, végül a bérmálás. Ötszáznál többen vették fel a szentséget. A bérmálás végeztét a hívek ünnepélyes menetben kísérték vissza a püspököt, a hol a küldöttségek fogadása kezdődött. Első sorban *Waldor Gyöngyike* kedves beszéddel köszöntö meg a főpásztorát, hogy a községet meglátogatni s a híveket a Szentlélek áldásaiban részesíteni kegyes volt. Majd egy szép csokrot nyújtott át a püspöknek, ki szives szavakkal köszöntö meg a szép üdvözlést. Megdicsérte különösen Schinczel Irma tanitonét, a ki nemcsak az elemi ismeretek tanításával foglalkozik, hanem súlyt fektet a vallás igazságainak meggyökereztetésére is. — A község elöljáróságát *Salomon Róbert* jegyző vezette, majd a görögkeletiek küldöttsége, a kath. kör és az izraeliták deputációja következett. Délben a plebánián diszebed-volt, a mely után Ö Máltósága mozsarak dürrögása, lovasok és hosszú kocsiok kíséretében a vasuti állomásra ment, a hol még egy-

szer megköszönve a penteleiek szívélyes fogadását, Adony felé indult, magával vivén az egész község szeretetét.

Adony-Szabolcson az állomáson szintén díszes lovasbandérium és hosszú kocsisor üdvözölte Ő Méltóságát. A község szelén díszes diadalkapu ékeskedett e fölirattal: „*Áldott, ki az ur nevében jár!*” A püspök egyenesen a templomba ment, a hol rövid ima után áldást adván, Zichy Nándor gróf kastélyába vonult, a kinek egész idő alatt kedvesen látott vendége volt. Még az est beállta előtt tisztelgett a közigazgatási és községi előjáróság, a tanítói testület és a róm. kath. da-lárda. Megható volt az őszinte lelkesedés és öröm, mely főpásztorunkat Adonyban körül-vette. Úgy szólván lépten-nyomon kellett találkoznia vele. Este zenekíséret mellett fátylós menetet rendezett a község lakossága. A bér-málás szertartása, melyet mise és szent beszéd előzött meg, reggel 8-tól délután fél 1 óráig tartott, melyen Ő Méltósága körülbelül 1200 hívő léleknek osztotta ki a bér-málás szentségét. A szertartások alatt az adonyi zárdá növendékei Rott János főtanító szakavatott vezetése mellett énekeket zengedeztek, melyeknek hallása áhitatra gerjesztette a lelkeket. Délben diszebed volt, melyre a püspöknek segédkező papságon kívül hivatalosak voltak Huszár Dezső főszolgabíró, Dömötör Zoltán h. járásbíró, Szatory Gyula közs. jegyző. Ebéd alatt a magyar katolikusok ösz-fürtü patriárkája, Zichy Nándor gróf lélekig meg-ható szép szavakkal köszöntötte az egyházmeg-ye főpásztorát s halálával emlékezett meg azon áldásért melyet jövelele a község lakóira áras-zott. A megyés püspök a tőle megszokott mó-don válaszolt. Önmagát Isten hűségű szolgálójá-nak az Ő titkai és kegyei kiszolgáltatójának valotta.

Délután Ő Méltósága díszes bandériumtól kísérvé visszatért székvárosába.

Megegyés püspökünk bér-mautja a jövő hétre a következőkben állapítottat meg: Vasárnap dé-lelőtt kocsin *Dimyrsre* megy, a hol szt. beszé-det mond és bér-mál, onnan *Agárdra*, a hol szent misét olvas, beszédet tart és bér-mál, ebéd után átmegy *Velencére*, a hol a *Meslery* család ven-dége leend. — Hétfőn reggel 7 órákor misét ol-vas, predikál és kiosztja a bér-málás szentségét. 10 óra tájban *Nadapra* megy, szent beszéd után bér-mál, ebéd után pedig átmegy *Sukoróra* s miután ott a szent beszéd után bér-mált, vissz-érkezik székvárosába. — Kedden reggel fél 8-kor *Csalára* érkezik, szent beszédet tart és bér-mál. ½10 tájban *Pükára* megy, misét olvas, pre-dikál és kiosztja a bér-málás szentségét. Ebéd után *Verebre* megy, ott szt. beszéd után bér-mál s vendége marad a Verebi *Végh* család-nak szerda reggelig, a midőn fél 8-kor *Tordasra* megy, ott szent beszédet tart és bér-mál, mely után *Gyurón* misét olvas, predikál és bér-mál. Déle *Vadiba* megy, a hol *Dreher* Antal földbirtokos vendége lesz. Délután szent beszédet tart és bér-mál. Vaálból 25-én, azaz csütörtökön fél 8-kor *Tabajdra* érkezik, a hol sz. mise és szent beszéd után kiosztja a bér-málás szentségét. Onnan még d. e. átmegy *Acsára*, ott ebéd után bér-mál s az esti vonattal visszaérkezik székvárosába.

— **Nyugdíjazás.** A vármegyei nyugdíjválaszt-mánynak ma délelőtt tartott ülésén két veterán vármegyei tisztviselőnek nyugdíjazás iránti kér-vénye került tárgyalás alá. *Grossinger* Kálmán tb. aljegyző és *Fortvingler* Ferenc pénztáros bu-csuznak el a megszkott hivatalos asztaltól. Év-tizedeken át szolgálták a vármegyét s az idő vasfoga emésztette meg a két munkaerőt. A vá-lasztmány tekintettel a hosszú szolgálati időre, előrehaladott koruk mellett teljes fizetésükkel való nyugdíjaztatásukat hozta javaslatba.

— **Török Konstant emlékezete.** Dicséretes ke-gyelettel ülte meg a cisziérci rend székesfejérvári főgymnáziumának tanári kara és ifjúsága Török Konstantnak, a korán elhunyt jeles tanárnak em-lékezetét. Szerdán reggel ünnepléses requiem volt, mely után gyászünneplésre gyűlt össze a közön-ség az intézet dísztermében. Beethoven megható gyászindulóját Dubovszky Elemér adta elő. Utána a boldogult tanárnak egy szépen fordított köl-te-ményét „Az angyal és csecsemő” című Varhanek Ferenc VIII. ot. adta elő. Majd az intézet tudós igazgatója, Szenczy Győző tartott egy-rövid, de annál mélyrehatóbb emlékeztést a boldogult tanár életéről és működéséről. Ezt követte *Philipp Ist-ván* tanár „Emlékezés”-e, mely nemcsak az ün-neplés keretébe illett pompásan, hanem mint költői mű is megérdemli, hogy minél szélesebb körben ismerjék. A szerző szíveségéből mi is átnyújtjuk olvasóinknak:

EMLEKEZÉS

TÖRÖK KONSTANT BABATOMRA.

*Elhagyta kedves, szép virágos kertjét
S újat vevé egy ős liget felé . . .
Elment az ifjú a szülői háztól
Egy zárdá csendes falai közé.*

*Remegő ajkán, lángoló szívében
Fakad egy szent, dicső fogadalom:
„Mi szepet, jót szerzek rögös pályámon,
Isten nevében másoknak adom.”*

*S lemondva e föld hűi gyönyöréről,
Türi, fáradozt és nőtlen-nőtt a kincs:
Megtelt szíve önzellen szeretettel;
Emléjéről hullott minden bilincs.*

*S hiven letette kincsét, drágaságát
— A mint ígérte ifjan egykoron —
Mély alázattal az Úr számolyához
És ottárodra édes, szép Honom.*

*Az igaz, mely hit arany sugarában
Füredt tudása hulló harmata
S szeretetének tartós melegében
A sovány föld is dús termést ada.*

*Hatalmas lelke tiszta, nagy hevével
Táplálta a Hit örök, szent tüzét
S új csillagokat gyújtva felderíté
A honszerelmennek borongó egét.*

*Ah, mily erős volt lágyan csengő hangja,
Ha szellemének szárnyán szállt lona . . .
Megrendíté, vizgasztalt, lelkesíté,
Mint zúgó harang, zengő harsona.*

*Milyen gyönyörrel vitték ajakáról
Az ékes, bölcs, igéző szózatot . . .
Nem is gondolva, hogy törékeny teste
E tüzből-lángban egyre sorvadott.*

*Mi, kik hallottuk március nagy napján
A hőseket dicsőítő szavát,
Mámorban úszva érzelme hevétől
Ah, épp oly hőseké veltük Őt magát.*

*S midőn megszólalt vetévtérző hangon
A Tizenhárom enlék-ünnepén,
Ki látta volna földi szenvedését,
A gyászos mártír-koronát fején . . . ?*

*Pedig türi-szenvedett sokáig, némán:
Titáni harcot vitt szellem s anyag;
S bár fellegig tört még az elme lángja,
A test oly gyenge volt . . . oly roskatag.*

*És hogy megkondult a halál harangja,
Mely búss szavával vesztét hirdeté,
Nincs ismerős szem, mely könnyül ne ejtne,
Hű szív, mely képét meg nem örzené.*

*De ne keseregjünk korai kimúltán;
Hagyjuk a gyzást, a könnyt, a zokogást:
Ki úgy élt, mint Ő, annak a halála
Uj élet jelent, nem búss elmulást.
Halál harangja gyászos kondulásá
Felkölti Őt dicsőbb feltámadásra.*

Rátkay Zoltán VIII. o. t. szavalt a szép költeményt. Végül az énekkar adott elő egy gyász-dalt Zasskovszky Endrétől.

— **Uj apát.** A székesfejérvári székeskápta-lan egyik legszeretreméltóbb s mindenki által őszintén tisztelt tagját, *Krencz Ignác* kanonokot ez év júniusában érte az a kiváló szerencse, hogy az apostoli király kegye kinevezte őt a szt. Mihály arkangyalról nevezett báta apátság apátjává. Az apátságba való beiktatás, illetőleg az új apát-nak *Hetyey Samu* pécsi püspök által való ünne-pléses megáldása e héti kedjén történt. Tudvalevő, hogy a báta apátság a pécsi egyházmegye terü-letén fekszik. Az új apát Pécssett való tartózkodása idején *Hetyey Samu* megyés püspöknek volt szívesen látott vendége. Őszinte szívvel üdvözöl-jük a nemesszívű apátkanonokot, minden jó ügy lelkes barátját s minden ismerősével együtt kér-jük a Mindenhatót, hogy mindnyájunk örömeire tartsa meg életét az emberi kor legvégső határáig.

— **Felhívás.** A Vörösmarty-Kör választmá-nyának szept. 14-iki határozata értelmében az igazgatóság felkéri a Kör t. tagjait, hogy a Kos-suth-menethez való területi csatlakozás végett szept. 19-ikén d. u. ¼4 órákor a Kör helyiségé-ben minél számosabban megjelenni szíveskedje-nek. *A Vörösmarty Kör igazgatósága.*

— **A sztrajkolók** most már teljesen nélkü-lözik a község rokonszenvét. Belátja most már mindenki, hogy követeléseik a jelenlegi nehéz megélhetési viszonyok között túlzottak s az ál-láspontjukhoz való merev ragaszkodás pedig arra enged következtetni, hogy a sztrajk vezetősége a békés kiegyenlített komolyan egy perccig sem óhajtott. Több helyen a munkások már mun-kába álltak, s több munkandó pedig már intéz-kedett, hogy vidéki munkásokkal pótolja a hely-belieket. A sztrajk folyamán olyan dologról érte-sülünk, a mi a rendőrség érélyes intézkedését követeli. A új gyalogsági laktanánál két komá-romi ács dolgozott. Tegnap este hat helybeli építőmunkás elfogta s figyelmeztette, hogy hagy-ják abba a munkát, mert *másképp rossz vége lesz a dolognak!* *Say Ferenc*, a laktanya építési ellen-őre a rendőrségtől karhatalom kirendelését kérte a munka folytatásához. A személyes szabadság védelme szigorú eljárást igényel.

— **Felhívás.** Öreg hová bajtársaimat fel-hívom, hogy f. hó 19-én d. u. ¼4 órákor az igaz-ságügyi palotánál valamennyien jelenjenek meg, hogy az ünnepélyes menetben részt vehessenek. — *Gánócy Flóris* 1848/9-iki honvéd egyleti elnök. —

— **Gazdag szegény.** Nem mindennapi felje-lentést tett *Simon Sándor* rendőrkapitánynál Pa-tócsi Erzsébet koldus asszony, a ki dacára ana-nak, hogy a 80-ik esztendeje felé közeledik, édes boldogságban s zavartalan közös háztartásban élt Erdélyi József 45 éves koldussal a Palotai utcán 60. sz. házban. Nem kevesebb panasza van az asszonynak, mint hogy lakótársa ellopta a tulajdonát képező néhány ezer koronás takarékpénztári köny-vét. Hogy mennyi a betett összeg, azt nem tudja, de hogy ezrekről szól, az kétségtelen. Erdélyi a kapitány előtt eddig tagadja, hogy a lopást ő kö-vette volna el. Az igaz — ugymond — hogy enyelgő ölelkezés közben éreztem, hogy valami papiros-féle ropog az asszony kebelén, de hogy mi volt, azt nem tudom. Ámde bármi lett volna a papirosban, azt elvenni nem lehetett, mert a koldusasszony mindig ruhástul aludt. A rendő-rség a vizsgálatot folytatja s ennek, ha más nem is, az az eredménye meglesz, hogy Patócsi Er-zsébetet a koldulástól eltiltják.

— **Az „Otthon” kávéházban** ma este Wein-baum Keresztély fuvala-művész hangversenyt rendez, melyre vonatkozólag lapunk hírdetési ro-vatát ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— **A pénzügyi szakosztály** tegnap d. e. 11 órákor *Havranék* József polgármester elnöklete mellett ülést tartott, mely jutalmazásokkal s ugyan-ekkor kölcsönüggyel telt el. A szakosztály *Kol-mann* István irnoknak azért, mert néhai Nemsits Gyula pénzügyi tanácsos betegsége folyamán fo-kozottabb tevékenységet fejtett ki hivatalos teen-dőinek teljesítésében, egyszer és mindenkorra 400 korona jutalmat hoz javaslatba. *Simon* Sándor rendőrkapitány részére 400 korona évi működési pótlék megadását ajánlja tekintettel ama körül-ményre, hogy a rendőri működés gyakran jár oly kiadásokkal, melyek egyébként nem térített-nek meg. *Bárdon* Sándor felsővárosi kántor fize-tés javítást kér. A szakosztály az eddigi 788 kor-fizetést 900 koronára javasolja felemelni. *Krencz*

